

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران

آهن ربای سرمایه

ایدرود چه فرصتهایی برای اقتصاد ایران خلق کرد؟

آهن ربای سرمایه

انعقاد ۲۴ تفاهم‌نامه و هفت قرارداد خارجی در دوره پس از اجرای بزرگ‌ترین پروژه‌های صنعتی ایران (ایدرود) برای اقتصاد ایران فراهم کرده است. قرارداد با شرکت‌های ترنس مش هلدینگ روسیه در حوزه تولید واگن، آلستوم فرانسه در حوزه رنو تولید واگن، پانچ بلژیک در حوزه تولید خودروهایی سواری، آنسالدو ایتالیا در حوزه توربین گازی، کشتی‌سازی دو کره جنوبی در حوزه کشتی‌سازی و مگین فرانسه در حوزه بیواتانول سوختی، هفت قراردادی هستند که ایدرود در آستانه ۵۰ سالگی تأسیس خود در انعقاد آن نقش داشته است. اما این نهاد با نیم قرن سابقه چه همکاری‌های خارجی دارد و چه پروژه‌هایی را در داخل کشور دنبال می‌کند؟

همکاری‌های خارجی

«صنعت خودرو و قطعه‌سازی»، «صنعت هواپیما»، «صنعت دریایی»، «صنعت ریلی»، «صنعت فولاد» و «نفت، گاز و انرژی» از جمله حوزه‌هایی هستند که ایدرود در آن مشارکت‌های بین‌المللی داشته یا در برنامه دارد. در اینجا به بخشی از این مشارکت‌ها اشاره می‌شود.

۱- مشارکت در حوزه خودرو و قطعه‌سازی

تولید گیربکس اتوماتیک خودرو: نظر به اینکه گیربکس CVT شرکت پانچ بلژیک هم‌زمان قابلیت نصب و استفاده بر روی خودروهای سایپا و ایران‌خودرو را دارد، بنابراین شرکت جدیدی با مشارکت ایدرود و شرکت پانچ بلژیک و نماینده انحصاری شرکت پانچ در خاورمیانه در ایران تشکیل شد که سهم ایدرود ۲۰ درصد، سهم شرکت پانچ بلژیک ۴۰ درصد و سهم نماینده انحصاری شرکت پانچ ۴۰ درصد است. هدف، سرمایه‌گذاری برای تولید سالانه ۱۵۸ هزار دستگاه گیربکس اتوماتیک از نوع CVT تحت لیسانس شرکت پانچ است.

همکاری مشترک ایدرود و رنو برای توسعه صنعت خودرو کشور (RIJV): شرکت رنو ضمن سرمایه‌گذاری مستقیم برای تولید سه نوع از به‌روزترین محصولات خود در ایران، مرکز تحقیق و توسعه برای فعالیت در شبکه بین‌المللی رنو را نیز در ایران تأسیس می‌کند. از ویژگی‌های این پروژه می‌توان به صادرات ۳۰ درصد از محصولات تولیدی با مسوولیت شرکت رنو، ایجاد هاب تحقیق و توسعه منطقه در ایران و اتصال به شبکه جهانی رنو اشاره کرد. قرارداد مربوط به مشارکت این طرح با مشارکت ۲۰ درصد ایدرود، ۲۰ درصد شرکت نگین خودرو و ۶۰ درصد رنو در ۱۶ مرداد ۹۶ منعقد شد.

همکاری با شرکت سگولا فرانسه در زمینه پلت‌فرم مشترک قوای محرکه خودروهای تجاری، همکاری با شرکت LGI کره جنوبی برای تولید خودرو برقی در ایران، همکاری با ZF آلمان در جهت سرمایه‌گذاری در حوزه سیستم‌های اصلی خودرو هم از جمله همکاری‌های دیگر ایدرود است. ایدرود با شرکت ال‌جی‌آی برای توسعه خودروهای برقی و هیبریدی، مجموعه‌های برقی اصلی مانند باتری و نیز توسعه ایستگاه‌های شارژ در سطح شهر، وارد مذاکره شده و توافق حاصل شده است. پیگیری تولید اتوبوس برقی از طریق مشارکت ایران‌خودرو دیزل با شرکت مدکام در دست اقدام است.

همکاری با IFPEN فرانسه در زمینه پروژه‌های زیست‌محیطی و صرفه‌جویی انرژی صنایع خودرو و همکاری با سازمان توسعه تجارت خارجی ژاپن (جترو) برای ارتقای توان فنی و کیفی صنعت خودرو و قطعه‌سازی کشور نیز در دست اقدام است.

۲- مشارکت در حوزه ریلی

همکاری برای اجرای پروژه‌های زیرساختی ریلی و تولید انواع واگن، لوکوموتیو، قطعات و مشاوره با رویکرد انتقال تکنولوژی

افزایش عمق ساخت داخلی و تأمین منابع مالی در حوزه ریلی مدنظر قرار گرفته و تفاهم‌نامه‌هایی با شرکت Alstom فرانسه و ترنس مش هلدینگ روسیه منعقد شده است.

تأمین دو هزار دستگاه واگن مورد نیاز شهرهای کشور: بر اساس قرارداد منعقد شده بین سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های وزارت کشور و ایدرود علاوه بر داخلی‌سازی واگن‌ها به میزان حداقل ۵۵ درصد، امکان استفاده حداکثر از توان سازندگان واگن در داخل کشور فراهم خواهد شد. حجم سرمایه‌گذاری این پروژه دو میلیارد یورو برآورد شده است.

مشارکت با ترنس مش هلدینگ روسیه با هدف استفاده از ظرفیت شرکت‌های واگن‌سازی داخلی به‌ویژه شرکت بزرگ واگن پارس انجام شده و ایدرود حمایت از به نتیجه رسیدن این سرمایه‌گذاری را که حاصل انتقال سهام شرکت واگن پارس به شرکت مشترک ایرانی-روسی و مالکیت بخشی از سهام شرکت نوین است در دستور کار خود قرار داد. تأمین مالی (فاینانس) و ساخت داخل کردن حداقل ۳۰ تا ۵۵ درصد از قطعات واگن در کشور از مهم‌ترین نکات مورد مذاکره است.

مشارکت با آلستوم فرانسه، که با اعلام آمادگی این شرکت برای ساخت بخشی از نیاز فعلی واگن برای شهرهای بزرگ از طریق مشارکت با ایدرود و همچنین یکی از خطوط واگن‌ساز نیمه‌فعال در کشور (شرکت ایریکو) و ایجاد شرکت مشترک، عملیاتی شد.

۳- همکاری در حوزه انرژی

فازهای ۱۷ و ۱۸ پارس جنوبی توسط کنسر سیمومی به رهبری ایدرود و با ارزش ۱۱۱ / ۴ میلیارد دلار و با هدف تولید روزانه حدود ۵۰ میلیون مترمکعب گاز شیرین برای انتقال به شبکه سراسری گاز در تاریخ ۲۷ / ۱ / ۱۳۹۶ با حضور ریاست محترم جمهور افتتاح شد. فاز ۱۴ پارس جنوبی با تشکیل کنسر سیمومی شامل

ایدرود و شرکت‌های مدیریت طرح‌های صنعتی ایران، مدیریت پروژه‌های نیروگاهی ایران، ماشین‌سازی اراک، پایندان، شرکت مهندسی و ساخت تأسیسات دریایی ایران، مجتمع کشتی‌سازی و صنایع فراساحل ایران و شرکت ملی حفاری ایران به مبلغ ۵ / ۲۴۹ میلیارد دلار با پیشرفت ۶۷ / ۲۹ درصد تا پایان سال ۱۳۹۵ در حال اجراست.

اکتشاف و تولید (E&P) که در راستای مصوبه هیات محترم وزیران و فراخوان وزارت نفت و ارزیابی انجام‌شده، این سازمان با سابقه درخشان در اجرای پروژه‌های بزرگ و ملی در حوزه پارس جنوبی نظیر تکمیل فاز ۱ و فازهای ۶، ۷، ۸ و فازهای ۱۷ و ۱۸ پارس جنوبی و همچنین پروژه در دست اجرای فاز ۱۴ پارس جنوبی به عنوان شرکت ایرانی صاحب صلاحیت اعلام شد و موافقت شرکت ملی نفت ایران برای واگذاری یک میدان برای اکتشاف و تولید به ظرفیت ۴۰ هزار بشکه در روز دریافت شد. در این راستا توافقات اولیه با برخی شرکت‌های بین‌المللی علاقه‌مند به مشارکت انجام شده، طرح توسعه و انتقال فناوری‌های نوین اکتشاف، تولید و سازماندهی و ساختار شرکت‌ها مطالعه شده است.

احداث مجتمع تولید GTO+ (تبدیل گاز طبیعی به الفین‌ها و محصولات پایین‌دستی) که با حجم سرمایه‌گذاری ۱ / ۳ میلیارد دلار در منطقه ویژه اقتصادی ماهشهر به منظور تولید محصولات نهایی اتوکسیلات پلی ال و پروپیلن

گلایکل مطالعه و طرح تجاری آن نهایی شد. **اتمام و آغاز بهره‌برداری از کارخانه تولیدکننده شیرالات کنترل‌ی نفت و گاز:** پس از انجام مطالعات امکان‌سنجی و حصول اطمینان از توجیه فنی و اقتصادی طرح، شرکتی با نام گروه توسعه شیرالات صنعتی نیک‌گستر با ترکیب سهام ایدرود ۱۹ درصد، شرکت گلندن گروپ آلمان ۴۶ درصد و شرکت جیواگروپ ایتالیا ۳۵ درصد در خردادماه ۱۳۹۵ به ثبت رسید. پس از ثبت شرکت و اختصاص زمین در شهرک صنعتی شمس‌آباد و خریداری و حمل و نصب ماشین‌آلات و تجهیزات مورد نیاز، طرح با سرمایه‌گذاری ۱۰ میلیارد ریال، اشتغال‌زایی مستقیم ۵۰ نفر و ظرفیت اسمی سالانه ۵۲۵۹ دستگاه در تاریخ ۱۶ / ۷ / ۱۳۹۵ با حضور وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت افتتاح شد.

همکاری در تولید و تأمین لوله‌های Casing و CRA چاه‌های نفت و گاز با شرکت VALLOUREC فرانسه نیز از دیگر همکاری‌های خارجی ایدرود است. در این مورد انتقال تکنولوژی رزوه‌زنی لوله‌ها و تولیدات دیگر در حال انجام است و اخیراً نیز چند سفارش تولید لوله‌های CRA از سوی شرکت‌های نفتی به شرکت لوله‌گستر اعلام شده که در حال پیگیری است.

همکاری با شرکت‌های Siemens و Veolia در زمینه تأمین آب واحدهای صنعتی از پساب نیز مشارکت خارجی دیگری است که می‌توان به آن اشاره کرد. **همکاری دیگر با شرکت Wartsila** در زمینه بومی‌سازی موتورهای دیزل و همکاری در حوزه نیروگاهی و LNG است. در این مورد مقرر شده صادرات به کشورهای منطقه در طرح تجاری منظور شود، برنامه بومی‌سازی اصلاح شده و مرزبندی بین فازهای مختلف شفاف و ارائه خدمات بهره‌برداری، تعمیرات و خدمات پس از فروش افزوده شود.

۴- مشارکت در صنعت دریایی دستیابی به رکورد در نصب و راه‌اندازی سکوی نفتی در فازهای پارس جنوبی در سال ۱۳۹۵ بوده است.

تکمیل و بهره‌برداری از طرح حوض‌های خشک کشتی‌سازی بندرعباس با ظرفیت تعمیر سالانه ۱۲۰ هزار تن انواع کشتی در منطقه ویژه اقتصادی کشتی‌سازی خلیج فارس: طرح احداث حوض‌های خشک ساخت و تعمیر شناورهای دریایی، با هدف دستیابی به بخشی از بازارهای پرونو و سودآور این صنعت در عرصه بین‌المللی و منطقه‌ای و با به‌کارگیری توان و استعداد متخصصان داخلی به منظور ساخت و تعمیر کشتی‌های بزرگ نفتکش و گازبر آغاز شد. کارگاه‌های صنعتی در فاز دوم این پروژه با حجم سرمایه‌گذاری ۲۴۶ میلیون دلار اجرا خواهد شد. این طرح شامل دو حوض خشک برای تعمیرات و نوسازی و محصولات طرح مشتمل بر ساخت و تعمیر انواع کشتی‌های نفتکش VLCC با ظرفیت ۳۰۰ هزار تن، ساخت و تعمیر انواع کشتی‌های LNG Carrier با ظرفیت ۲۵۰ هزار مترمکعب، ساخت و تعمیر انواع کشتی‌های حمل کانتینر اندازه پاناماکس و ساخت و تعمیر انواع کشتی‌های فلبر در سائیز پاناماکس است. سرمایه‌گذاری این طرح ۴۵۰۰ میلیارد ریال بوده است (افتتاح در ۱۸ مرداد ۹۶).

تحويل کشتی کانتینرر اقیانوس‌پیمای ایران-کاشان، به شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران به ظرفیت TEU ۲۲۰۰. همکاری برای ساخت و تعمیر کشتی‌های پهن‌پیکر در کشتی‌سازی ایزواکو بندرعباس با مشارکت DSME کره جنوبی صورت گرفته است. تفاهم‌نامه این همکاری امضا شده و ایجاد شرکت مشارکتی میان ایدرود، شرکت‌های ملی نفتکش ایران و کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران مصوب شده است و مراحل ثبت شرکت در حال پیگیری است.

۵- مشارکت در صنعت فولاد **مشارکت با شرکت ولورک فرانسه** برای تولید لوله‌های Casing و CRA: هدف از این طرح، انتقال تکنولوژی، راه‌اندازی خط لوله‌سازی CRA و رزوه‌زنی لوله از خانواده VAM در شرکت لوله‌گستر اسفراپن است.

۶- مشارکت در حوزه بالگرد غیرنظامی با توجه به نیاز مبرم بخش‌های مختلف کشور از جمله امداد و نجات، هلال‌احمر، وزارت نفت و... به بالگرد و تأکید ریاست محترم جمهور به ورود وزارت صنعت، معدن و تجارت به تولید مشترک بالگرد با همکاری شریک معتبر خارجی، ایدرود، انجام این پروژه را بر عهده گرفت و اقدامات مربوط به تدوین مدل همکاری ایدرود-پنهن، مذاکره با شرکت لئوناردو به‌عنوان یکی از شرکت‌های پیشگام در عرصه بین‌المللی در زمینه صنایع هوایی، دفاعی و امنیتی، مذاکره با شرکت ایرباس و شرکت راشن هلی‌کوپتر را تاکنون انجام داده و پروژه در حال پیشرفت است.

۷- مشارکت در حوزه توسعه صنعتی اعضای تفاهم‌نامه و قرارداد میان ایدرود، دفتر اقتصاد و صنایع ایالت باواریا آلمان، افتتاح دفاتر تجاری صنعتی در مونیخ برای ایدرود و در تهران برای ایالت باواریا آلمان، برگزاری چندین کارگاه از سوی طرف آلمانی برای شرکت‌های ایرانی در حوزه صنعت ریلی، ایمنی و بهره‌وری و طراحی کشتی و انعقاد تفاهم‌نامه در موضوعات آموزشی و مفاهیم مدیریتی و برگزاری دوره‌های تخصصی در صنایع هدف ایدرود از جمله اقدامات در این حوزه بوده است.

طراحی و اجرای طرح پرورش ۵۰۰ مدیر در کلاس جهانی، از آنجا که آموزش و توسعه توان مدیریت کشور در حوزه صنعت، یکی از مأموریت‌های مهم ایدرود است، فاز نخست پرورش ۱۰۰ مدیر در حال اجراست.

فعالیت‌های آموزشی، مشاوره‌ای و ترویجی شامل همکاری با موسسات آموزشی مطرح جهانی برای ارائه دوره‌های آموزشی نوین، طراحی و راه‌اندازی دوره‌های کوتاه‌مدت جدید بین‌الملل اجرایی شد.

ایدرود، شاگرد اول جذب سرمایه خارجی

قرارداد با شرکت ترنس مش هلدینگ روسیه	حوزه تولید واگن
قرارداد با شرکت الاستوم فرانسه	حوزه ریلی
قرارداد با شرکت پانچ بلژیک	حوزه گیربکس اتوماتیک
قرارداد با شرکت رنو فرانسه	حوزه خودروهایی سواری
قرارداد با شرکت آنسالدو ایتالیا	حوزه تولید توربین
قرارداد با شرکت کشتی‌سازی دو کره	حوزه کشتی‌سازی
قرارداد با شرکت مگین فرانسه	بیواتانول

۲۴ تفاهم‌نامه
۷ قرارداد داد
پس از برجام